

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare odată pe săptămână.

Un număr 3 lei.

Director: MARIAN SASU.

Redactor: ION RAȚIU

COLABORATORI:

I. Aldea, I. Dobre, A. Duvlea, Eman. Muntean, A. Ocnean, P. Petringenar, I. Pițic, A. Popa, Gh. Spătăceanu, Elena Dr. Stoianovici, N. Borza, I. Raica, Gr. Ursu, T. Trifa, V. Zdrenghea.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitele școlare partic. 180 lei. Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Paginile revistei noastre

au fost și vor fi deschise cu plăcere pentru toți aceia, cari au de spus ceva bun și de interes pentru învățătoria din acest județ. Am apelat în repețite rânduri la concursul moral al colegilor învățători, cerând ca să trimită articole la această revistă, care numai pentru ei s-a înființat și trăiește.

Glasul meu a fost ascultat dela început de vre-o câțiva colegi învățători, cari mi-au acordat cu dărnicie binevoitorul sprijin moral, trimițând spre publicare frumoase și prețioase articole. Numarul acestor colegi idealişti însă a fost prea mic față de numarul cel mare de învățători, aflători în acest județ.

Pentru acuirarea de noi colaboratori la revistă am făcut în preajma sărbătorilor Crăciunului un nou și călduros apel către toți colegii din județ pe cari i-am cunoscut, că știu manua bine condeiul. Și de rândul acesta apelul meu a obținut un rezultat deplin mulțumitor.

Stimații colegi, la cari m-am adresat, cu puține regretabile excepții, au răspuns cu plăcere, oferindu-ne tot concursul posibil. Numele acestor bravi colegi se află de aci încolo în fruntea revistei. Credem și sperăm mult, că prin constituirea acestui comitet de redacție,

revista noastră va lua un nou avânt, care fapt ne va imbucura pe toți deopotrivă.

Cu tot numărul mai mare de colaboratori pe care îi are acum revista, totuși cu plăcere vom publica lucrările și altor colegi, dacă aceste sunt bune. Să se încerce dar și să ni-se trimită spre publicare articole și din afară de comitetul de redacție. Una însă să se țină în seama, ca articolele să fie scrise ceteț, pe o singură față a hârtiei, să trateze chestiuni actuale și de interes pentru toți ai noștri. Pe tinerii colegi îi sfătuim să nu încerce cu *poezii* — cum ni-se dau mereu cazuri. Mai bine să se ocupe cu chestiuni pedagogice și didactice, ori să ne trimită *folklor* (legende, descântece, obiceiuri din popor etc.) Poeziile trebuie lăsate în seama *adevăraților poeți*. Pe viitor deci nu vom mai publica poezii decât numai în cazul, când aceste sunt ceva alese.

În legătură cu aceste ținem să mai spunem ca să se știe: *toate articolele care se vor publica în revistă vor purta răspunderea celor ce le subscriu*, redacția neputând să se oblige la aceasta. Noi voim să facem, prin aceasta revistă, cunoscute toate părerile ce se pot lua în considerație, chiar dacă aceste n-ar avea asentimentul redacției.

La muncă deci fraților învățători!

Dzeu să ne ajute!

Marian Sasu.

Rele de îndreptat.

În vederea formării unui stat modern avem lipsă de popor civilizat. Civilizația însă trebuie luată ca un mijloc de a aduce, foloase reale țării. Civilizația trebuie să aibă de bază umanitarismul, precum și spiritul de întreprindere al muncii chibzuite naționale și cinstite.

Societatea de astăzi par'că dă pe povârnișul contrar. Nu muncă națională, nu chibzuință, nu stimă reciprocă, ci mai preferabil a se asocia acțiunilor de superficialism, muncii ușoare și câstigului rapid, chiar și cu riscul cinstei și a omeniei. Și e dezastruos chiar acum când noi între hotarele mândrei țări între-

gite acum când dușmanii neadormiți dinprejur ne pândesc tot pasul (dacă ar putea să ne-și răpună,) zic acum avem mai multă lipsă de o refacere sănătoasă.

Și pare că nu mai avem timp nici ca să ne întrebăm care e cauza? Nu sunt oare remedii de reculegere, de vindecare până ce rana nu se infectează prea adânc? Ai voi să stai de vorbă cu cineva, să-ți dai seama de ce să petrece în jur de tine, dar par că nu ai cu cine. Lumea își vede de treabă înainte și nu stă mult de vorbă. Ba zic unii, ce mai atâta treabă păcat de vremea pierdută, păcat de vorbărie multă risipită în vânt. Fă și tu ca cei mulți, afaceri chilipiruri, ba și fură numai să nu te prindă, veziți de propriile-ți treburi nu te interesa de afacerile obștești! Doar astăzi numai așa putem ieși la căpătâii. Sunt foarte jignitoare și păgubitoare aceste echouri pentru un bun român.

E bine oare așa? Nu trebuie oare să ne dăm seamă că aceste simptome sunt periculoase.

Nu trebuie să ne trezim mai târziu cu un ceas ca să aflăm nodul gordian? Ba da. Trebuie să ne preocupe acum mai mult ca ori și când gândul de a preschimba răul în bine.

În uruca frământărilor de idei de care am fost preocupat mai în urmă am ajuns după modestile mele păreri la următoarele mijloace de îndreptare.

Preconizarea ideii în întreagă pătura socială de a privi iubirea de patrie ca cea dintâiu și mai mare datorință a fie-cărui cetățean.

Pentru patrie trebuie să ne jertfim nu numai în timpul războiului pe fronturi ci și acasă în timpul de pace.

Prin contribuția muncii noastre comune neprecupețite pe toate terenele și prin bunul rezultat al aceleia oare nu dăm destulă dovadă de patriotizm?

Unde să poate constata mai mult patriotizm ca într'o țară, unde toate forțele se concentrează în munca conștientă și progresiva ca America, Germania, ba chiar și Bulgaria. Din rezultatul colectiv al muncii tuturor cetățenilor rezultă imensa avere a țării.

Șirurile mele sunt adresate tuturor factorilor dădători de seamă iar în special sunt adresate vouă iubiți colegi învățători! Voi ce-ați fost de veacuri purtătorii făcliei cu care ați știut lumina și păturile cele mai întunecoase ale masei.

Vouă, vă incumbă și de astadată datoria sfântă de a regenera acea masă a poporului făcându-o ca să devie folositoare înșiși-și, neamului și scumpe noastre țări.

Zlatna luna Ianuariei 1927

Petru Petrôngenar.

NOAPTE.

Întunec, necunoscut și taină ;

*Ocotire și leagăn rebelelor gânduri, în lumea ta înfinitul
își împletește sbuciumul cu slovele eternei frământări lumești...*

*Și gândul e mai îndrăzneț, dărâamă temple, idoli și cetăți
și visul îmbracă purpura feeriilor în alte lumi.*

Noapte, întunecul tău aduce teamă, blesteme și nădejdi.

*De zidul tău se sfarmă gândurile trecutului plin de lumină,
tu zidești din crâmpeli credințelor bolnave castele și cetăți de
fericire departe unde ceriul e albastru ; tu porți închipuirea
spre nestematele comorilor de fericire eternă și pace.*

*Sub scutul tău povestea și-o destramă veșnicia. În altarul
tău cu idoli întunecați, se'nchină răsvrățiții și poeții cântecelor
fără sfârșit.*

*Tu ești mormânt și leagăn credințelor nesfârșitului, în lea-
găn porți durerea ce se naște și 'ntunecimea-ți nepătrunsă în-
groapă flori, nădejde, fericire.*

*Cum gândurile mele cer viață în slova cântecelor de dor
și fericire, îți simt puternicia ; și parcă te iubesc ...*

Ion Rațiu.

Mulțumirea eroului.

*Mormântul dela Ruginoasa
In fiecare an tresaltă,
Când cosașul își bate coasa,
Cântând o doină'ndurerată.*

*Când scurmă milostiva glie,
Greu opintindu-se plavanii ...
Dorește Cuza să mai vie,
Ca să-'și mai vad'odat țărani.*

*Cum în cămășile lor albe
Sub ploaea vâvelor de seară,*

*Stăruitor ei prind în salbe
A muncii rodnică povoară!*

*Să vadă carăle cu spice,
Așa'n șiruindu-se pe căi;
S'audă pocnete de bice
Și trăgănat cântec de flăcăi.*

*S'admire hora'n bătătură.
Bărbați de chef, mame la rugă.
Ciobani cu fluerul la gură,
Copii sorindu-se pe glugă:*

*Acești bujori, cresc numai la noi,
Sub poalele pădurii sfinte;
Și-i hrănim cu fapte de eroi
Șoptite în taină de morminte.*

— „Copiii firii, nestemate,
— „Podoabe fără preț a țării,
Grăi cu șoapte'nlăcrimate,
Un glas din fundul depărtării.

— „Nădejdea mea a fost opinca,
— „Ea și cojoacele de oae;
— „Credința lor n'a fost nimica,
— „In stare ea să mi-o îndoae!”

* *

*Sfânta umbră, Cuza Vodă,
Tot mai mult să pierde'n slavă,
Admirând, când câte-o holdă,
Când un petec de dumbravă.*

Sebeș.

T. Trifa.

Scrisoare către redacția revistei „Amicul Școlii”.

De când am pășit pe drumul practic al carierei de învățător, nicicând, nu m'am retras dela o muncă pe care o consideram ca necesară tagmei învățătoresți; fie ea școlară, fie ea extrașcolară.

Drumul acesta însă, pe care la început mi-l imaginam și-l învăliam în iluzii și idealuri, intrând în viața practică, din ce în ce am constătat cu mari regrete sufletesti că din iluzii devin desiluzii; iar idealul nu se poate realiza, doar numai într'o mică măsură, dar și atunci numai în cazuri de sacrificare și abandoare a intereselor personale și familiare.

Pentru netezirea acestui drum spinos și plin de obstacole, cari obstacole durere se întrepun din partea multora, zic — pentru netezirea drumului și înlăturarea obstacolelor — ne trebuiesc persoane cu caractere nobile, voințe oțelite și pline de devotament; entusiasm și obnegațiune față de această vocațiune. Ori privind realitatea, — trista și regretabila realitate — și împrejurările timpului prezent în cari trăiește și trebuie să muncească învățătorimea noastră, chiar cu felinarul lui Dyogene de am căuta nu găsim de cât în cazuri izolate, acele suflete mari. Și te gândești îndeosebi azi, când ne vedem realizat sacrul nostru ideal național din punct de vedere politic, te cuprinde un fior de grige, o desperare la culme; văzând cât de puțin interes se depune pentru problemele înalte ale neamului și ale statului nostru, care este încă'n fașe.

În locul lor vedem egoism încarnat și stupid, vedem suflete mârșave cu tendințe și mijloace revoltătoare, ca să acapareze situații comoade prin muncă ușoară și puțină.

Vedem și par'că auzim glasurile de sirenă, pline de ură și revanșă a dușmanilor externi; suntem martorii oculari și al zvircoelirilor și tendințelor dușmanilor noștri interni; de a compromite și defăima în fața străinătății, de a ne pune piedeci și obstacole pe toate căile; deoarece ei vor să profite de indulgența noastră, de lipsa stăbilității și coeziunii noastre interne.

Și oare ce facem noi în fața acestor rane și săgeți otrăvite ce ne cuprind și se îndreaptă împotriva noastră?

Stăm aproape nepăsători!

Unde vedem noi azi pornind de sus în jos o mișcare sau punerea la ordinea zilei în sens aplicativ a marilor și extrem de importantelor probleme de stat, cum sunt: *a)* naționalismul, *b)* patriotismul, *c)* dinasticismul, *d)* morala, *e)* cultura, *f)* ordinea și legalitatea socială, *g)* starea socială etc. etc.?

În locul lor vedem azi: Intriga și învrăjbirea între frați, corupția, teroarea și ilegalitatea.

În fața acestor stări trebuie să strigăm sus și tare și cât mai curând că: Trebuie să se schimbe atmosfera politică și mo-

rală a acestei scumpe țări. Așteptăm acel timp, așteptăm acea mișcare care se rezoalve marile probleme de stat, prin însași priizma sufletului nostru românesc.

Pentru realizarea marilor probleme, ne trebuesc cât mai cuvând: suflete desinteresate și curate pentru aceia cari sunt designați de a ținea frânele de conducere ale neamului nostru, și de a se forma o armată de educatori inzestrați cu însușirile și calitățile adevăratului educator.

Formarea acestei armate însă. numai atunci va reuși când se vor pune în aplicare și executarea amintitelor probleme, și când situația materială a acestei armate nu va lăsa de dorit.

Rog să fiu scuzat on. Dle revizor, că fiind coplesit de ideile ce mă frământă în legătură cu chestia activităților noastre extrașcolare, m'am abătut nițel dela obiect. Cu toate că pesimis-mul meu, care este o emanare a neomenioasei noastre salari-zări, mi-ar impune să muncesc numai în cadrele de învățător conștient nu pot să abstau dela dorința Dvoastră de-a colabora la revista noastră; însă, în limitele posibilităților. Cred și sper, că și ceilalți domni colegi vor proceda astfel.

Deci cu onoare Vă rog să binevoiți a mă considera între onor. colaboratori ai revistei.

În fine sunt de părere on. Dle revizor, că întrucât puțin-tele de colaborare vor permite, să se expună și stăruiască în revistă mai mult asupra chestiunelor pedagogice, fixându-și revista un caracter mai mult profesional decât cultural s'au social.

Micești, la 30 Decemvrie 1926.

Ionel Pitic
dir. școlar.

Examenul de definitivat al învățătorilor și învățătoarelor.

Ministerul instrucțiunii a trimis următoarele indicațiuni tutu-ror revizorilor școlari:

În baza dispozițiunilor din legea învățământului primar și din regulamentul de aplicare al aceleiași legi, toate revizoratele vor întocmi un tablou cu învățătorii și învățătoarele dela școlile de copii mici (grădini de copii), cari la 1 Martie 1927 au trei ani de funcționare efectivă cu titlul provizoriu în învățământul rural și cari trebue să se prezinte la examenul de definitivat la data de mai sus, tabloul care va fi înaintat inspectoratului școlar regi-onal respectiv.

De asemenea, în acest tablou se vor trece și învățătorii și învățătoarele, cari au fost respinși de două ori la examen, pen-tru că n'au obținut media cerută de lege (7.00) ca acei cari nu s'au prezentat de două ori nemotivat la examen.

În tablou se va cuprinde numele învățătorului, școala unde funcționează, starea civilă, școala normală pe care a absolvit-o, data și numărul ordinului de numire cu titlul provizoriu, pedepsele suferite și pentru a cătea oară este chemat la examenul de definitivat fiecare candidat.

Candidații trebuie să fie prezenți în dimineața zilei de 1 Martie 1927, la școala normală dela reședința județului sau la școala care se va fixa ulterior.

Nimeni nu se poate prezenta mai mult de trei ori la examenul pentru nmirea cu titlul definitiv.

Acei cari nici la al treilea examen nu au obținut media șapte (7,000) sau au absentat de două ori și odată au fost respinși, sau respinși de două ori și absentat odată, sau au absentat de trei ori nemotivat, încetează în mod obligatoriu de a mai face parte din corpul didactic.

Toate aceste lucrări vor fi înaintate inspectoratelor școlare regionale, spre a fi trimise președinților comisiunilor examinătoare de la școlile normale ce se vor fixa, până la data de 15 Februarie 1917.

Partea oficială.

Toate ordinile și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientios de către cei vizați.

No. 4232—1927.

În repetite rânduri am cerut să ni-se restituie *Listele de subscripție* pentru *Monumentul de pe Muntele-Măgura* de lângă *Târgu-Ocna*, dar foarte puțini au satisfăcut ordinului nostru. Comitetul aceluși Monument, patronat d D. General Mircescu — Ministru de Război — ne cere acum cu insistință ca să restituim toate listele dimpreună cu sumele incasate amenințându-ne cu Parchetul dacă nu vom indeplini acest lucru. În consecință cerem și noi pentru ultima ora ca să ni-se restituie imediat aceste liste dimpreună cu sumele încușe, contrar vom arăta pe toți aceia, cari nu vor satisface pentruca să se aplice față de dânșii sancțiunile cuvenite. Noi nu vom mai suferi, ca pentru neglijențele cuiva să ni-se facă atâtea neplăceri.

No. 28—1927.

Di subrevizor R. Lupescu ni-se plânge, că numai foarte puține școli i-au trimis spre verificare planurile analitice și orarele. Invităm toate direcțiunile școlaelor din circumscripția dânsului, că intrucât n-au înaintat aceste lucrări, să le înainteze imediat, contrar vom aplica față de cei neglijenți măsurile cuvenite.

No. 3767—1927.

Către Comitetele școlaelor primare de stat.

Urgităm pentru ultima ora, ca să să achite imediat toate sumele restante de abonament la revista „*Vatra Școlară*” din Sibiu.

Rev. școlar M. Sasu.